



Eiropas zaļais kurss: Komisijas priekšlikumi, kā piesaistīt, reciklēt un ilgtspējīgi uzglabāt oglekli

Briselē, 2021. gada 15. decembrī

Šodien Komisija pieņēma [paziņojumu "Ilgspējīgi oglekļa aprites cikli"](#), kurā izklāstīts, kā palielināt oglekļa piesaisti no atmosfēras. Lai līdzsvarotu CO₂ emisiju ietekmi, ES krasi jāsamazina atkarība no fosilā oglekļa, jāvērs plašumā oglekļa saistīgā lauksaimniecība, lai uzkrātu vairāk oglekļa dabā, un jāpopularizē rūpnieciski risinājumi, kuri nodrošina, ka oglekļa piesaiste un reciklēšana ir ilgtspējīgas un verificējamas. Oglekļa uzglabāšana un piesaiste no atmosfēras, okeāniem un piekrastes mitrājiem ir būtiska, lai izpildītu ES juridiski saistošo apņemšanos līdz 2050. gadam kļūt par klimatneitrālu pasaules daļu.

Priekšsēdētājas izpildvietnieks Eiropas zaļā kursa jautājumos Franss **Timmermans**: "Oglekļa piesaiste ir vitāli svarīga, lai mēs varētu izpildīt savas klimatiskās saistības. Līdztekus straujai emisiju samazināšanai mums ir vajadzīgi ilgtspējīgi oglekļa piesaistes un reciklēšanas risinājumi, kas mūsu ekonomiku padarīs noturīgāku un palīdzēs mums cīnīties gan pret klimata, gan biodaudzveidības krīzēm. Šodien mēs esam iezīmējuši mūsu darba galvenos principus un mērķus, kam sekos attiecīgu noteikumu izstrāde. Šie noteikumi nodrošinās, ka oglekļa piesaistījumi ir ticami un dod vēlamu rezultātu, un tie lauksaimniekiem, mežsaimniekiem un citiem zemes apsaimniekotājiem pavērs jaunas uzņēmējdarbības izdevības oglekļa saistīgās lauksaimniecības jomā."

Lauksaimniecības komisārs Janušs **Vojcehovskis**: "Lauksaimniecība un mežsaimniecība cīņā pret klimata pārmaiņām ir mūsu sabiedrotie: tās mazina klimata pārmaiņu ietekmi, piesaistot no atmosfēras oglekli. Oglekļa saistīga lauksaimniecība stiprinās lauksaimnieku un mežsaimnieku ieguldījumu mūsu ekonomikas dekarbonizācijā, nodrošinot papildu ienākumus lauksaimniekiem un vienlaikus aizsargājot biodaudzveidību, padarot lauku saimniecības noturīgākas pret dabas katastrofām un rūpējoties par nodrošinātību ar pārtiku. Šā mērķa sasniegšanā nozīmīga loma būs arī pētniecībai un inovācijai, kuras lauksaimniekiem un mežsaimniekiem piedāvās jaunus risinājumus."

Paziņojumā ir izklāstītas īstermiņa un vidēja termiņa darbības, ar kurām tiks atbalstīta oglekļa saistīga lauksaimniecība un paplašināts šis zaļās darījumdarbības mērogs, lai labāk atalgotu zemes apsaimniekotājus par oglekļa sekvestrēšanu un biodaudzveidības aizsardzību. Ar oglekļa saistīgas lauksaimniecības iniciatīvām plānots panākt, ka 2030. gadā Eiropas dabiskajos oglekļa piesaistītājos tiks uzglabātas 42 Mt CO₂. Pasākumi šā mērķa sasniegšanai ir šādi:

- oglekļa saistīgas lauksaimniecības praksi veicināt [kopējā lauksaimniecības politikā](#) un citās ES programmās, piemēram, [LIFE](#) un [programmas "Apvārsnis Eiropa"](#) pētniecības misijā "Augsnes kurss Eiropai", kā arī liekot lietā valstu publiskos līdzekļus un privāto finansējumu;
- standartizēt monitoringa, ziņošanas un verificācijas metodes, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu skaidru un uzticamu oglekļa saistīgas lauksaimniecības sertifikācijas sistēmu, kura ļautu veidot brīvprātīgus oglekļa tirgus;
- nodrošināt labākas zināšanas, datu pārvaldību un individuāli pielāgotus konsultāciju pakalpojumus zemes apsaimniekotājiem gan sauszemes, gan zilā oglekļa ekosistēmās.

Paziņojuma mērķis ir arī izstrādāt zilā oglekļa iniciatīvas, jo dabā balstītu risinājumu izmantošana piekrastes mitrājos un reģeneratīvā akvakultūrā sniedz papildu ieguvumus tādās jomās kā okeānu reģenerācija un skābekļa ražošana, kā arī pārtikas nodrošinājums.

Lai gan Eiropas zaļais kurss ir vērst uz fosilā oglekļa izmantošanas krasu samazinājumu, ES ekonomikai ogleklis joprojām būs vajadzīgs kā izejviela rūpnieciskajos procesos, piemēram, sintētisko degvielu, plastmasas, gumijas, ķīmikāliju un citu progresīvo materiālu ražošanā. Šo oglekli arvien vairāk nodrošinās bioekonomika un tehnoloģiskie risinājumi, kas uztver, izmanto un uzglabā CO₂. Komisija iesaistīsies dialogā ar ieinteresētajām personām, lai līdz 2030. gadam vismaz 20 % no oglekļa izmantojuma ķīmiskajos un plastmasas izstrādājumos nāktu no ilgtspējīgiem nefosiliem avotiem. Tas tiks darīts, pilnībā ņemot vērā ES biodaudzveidības un aprites ekonomikas mērķus un gaidāmo biobāzētas, bionoārdāmas un kompostējamas plastmasas rīcībpolitisko satvaru. Lai labāk pārvaldītu šīs jaunās oglekļa plūsmas, atbalstītu inovatīvas tehnoloģijas un nodrošinātu plaša mēroga

oglekļa piesaistījumus, Komisija palīdzēs izveidot oglekļa uztveršanas, izmantošanas un uzglabāšanas iekšējo tirgu un nepieciešamo CO₂ pārrobežu transporta infrastruktūru. Līdz 2030. gadam no atmosfēras katru gadu būtu jāpiesaista 5 Mt CO₂, un pēc tam šis ogleklis pastāvīgi jāuzglabā, izmantojot tehnoloģiskus risinājumus. Pašreiz svarīgs šo tehnoloģiju finansēšanas instruments ir [Inovāciju fonds](#), ko finansē no [ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas](#) ieņēmumiem.

Turpmākie pasākumi

Līdz 2022. gada beigām Komisija nāks klajā ar oglekļa piesaistījumu sertifikācijas ES tiesiskā regulējuma priekšlikumu, kura pamatā būs grodi un pārredzami oglekļa uzskaites noteikumi un prasības; tie palīdzēs monitorēt un verificēt augstas kvalitātes ilgtspējīgu oglekļa piesaistījumu autentiskumu un vidisko integritāti. Šādi noteikumi nodrošinās tiesisko regulējumu, kas vajadzīgs, lai kāpinātu oglekļa saistītās lauksaimniecības un rūpniecisko atmosfēras oglekļa piesaistes risinājumu mērogu. Bez tam 2022. gada janvārī tiks izsludināts uzaicinājums iesniegt atsauksmes.

Sīkāka informācija

[Jautājumi un atbildes: MEMO](#)

[Faktu lapa par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem](#)

[Paziņojums par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem](#)

[Komisijas dienestu darba dokuments par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem](#)

[Dienestu darba dokuments par oglekļa saistīgu lauksaimniecību](#)

[Tehnisko norādījumu rokasgrāmata — rezultātos balstītu oglekļa saistīgas lauksaimniecības mehānismu izveide un īstenošana ES](#) (pieejama arī franču, vācu, itāļu un spāņu valodā)

[Vairāk informācijas par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem](#)

[Eiropas zaļā kursa īstenošana](#)

IP/21/6687

Kontakti presei:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Lynn RIETDORF](#) (+32 2 297 49 59)

Sabiedrībai: informatīvais dienests [Europe Direct](#) tālrunis [00 800 67 89 10 11](#) vai [e-pasts](#)